

MYLLÄRIN TORPAN UUSI AIKA

Pieneen punamullattuun torppaan astuessa tuntuu, kuin kävelisi sisään maalaukseen. Anni Rantasalo on palauttanut mökkiin sen mennyttä peilaavan tunnelman hivelevän kauniilla väreillä.

SELINÄ VIENOLA KUVAI KREETTA JÄRVENPÄÄ

Pihapiirin ja joenrannan vanhat jalopuut kertovat vanhasta kartanokulttuurista.

Torpassa on vain kaksi huonetta, tupa ja kammari. Niiden välinen kynnyks on kulunut kuopalle. Kammarin lipaston "talonpoikaisootraus" on Annista puhutteleva.



Anni kunnosti pohjanmaalaisen astiakaapin ja palautti siihen alkuperäiset sävyt. Munatemperamaalin pinta on kauniin himmeä.





Mökillä Anni testasi monia uusia tekniikoita. Pinko-pahvien sijaan hän valitsi kammariin lumpupaperin, jonka maalasi itse sekoittamallaan ja sävyttämällään liimamaalilla. Ruoste-peite, Lapuan Kankurit.

Anni palautti torpan listoituksiin ja ikkunanpuitteisiin niiden alkuperäisen 1800-luvun sävyn, joka on sama kuin Kullan kartanon julkisivussa. Öljymaalin himmeän pinnan ja patinoinnin ansiosta ne näyttävät siltä, kun niissä olisi alkuperäinen maali jäljellä.



Vanha vaahtera kaartaa oksansa pienen, punamullatun torpan ylle. Vieressä joki virtaa verkkaisesti. **Anni Rantasalon ja Mika Martolan** mökillä aika asettuu omiin uomiinsa jo pihalla. Sisällä vaikutelma paikan omatahtisuudesta vahvistuu. Matalassa leivintuvassa on askelten alla sileäksi hioutunut leveä lautalattia, tumman ruosteensävyiset pellavakangastapetit sekä heleän siniharmaat, kuniisti patinoituneet ovet ja ikkunanpuitteet. Puhallettujen lasiruutujen läpi näkyy metsänreuna ja kasvimaata. Tuntuu kuin aika olisi pysähtynyt 1800-luvun alkuun, jolloin Loviisan Kullan kartanon mylläri leipoi vastavalmistuneessa torpassaan leipää kartanoväelle.

Annin tuntien osaa kuitenkin aavistaa, ettei mökissä sittenkään tainnut näyttää aivan samalta, kun hän neljä vuotta sitten ensimmäisen kerran astui sen kynnyksen yli. Annin yritys, Maamusta, on erikoistunut vanhojen rakennusten interiöörien ja julkisivujen värisuunnitteluun ja entisöintiin. Hänen suunnittelufilosofiansa pohjautuu rakennusaikakauden tyylipiirteiden tunnistamiseen ja tunnustamiseen, koska juuri ne tekevät vanhasta asunnosta arvokkaan ja ainutlaatuisen. Annille suomalaisten rakennusten värihistoria on ehtymätön innoituksen lähde ja hän on aina yhtä innoissaan, kun saa palauttaa tilaan sen luonteen mukaisen hengen. Niinpä Annin sormet alkoivat sytyä, kun hän näki tulevassa mökissään turkoosilla Miranolilla maalatut lattiat, leivinuunin ja sitruunankeltaiset ovet. Mitä kaikkea niiden alta paljastuisikaan?

Muutaman vuosikymmenen takaisia, räikeitä värejä voi hyvällä syyllä pitää sopimattomia 1800-luvun torppaan. Alkuperäiset värivalinnat olivat nekin jotain aivan muuta.

– Aloitan suunnittelun aina väritutkimuksella, jossa kartoitan asunnon alkuperäisiä värisävyjä. Yleensä osaan jo rakennusaikakauden perusteella arvata, millaisia pigmenttejä löydän. Torpparin vaatimattomasta



Anni on kunnostanut mökkinsä huonekaluista jokaisen. Syksyllä, Helsinki Design Weekin aikaan Anni avaa Vallilaan Maamustan showroomin, jonne tulee myyntiin myös hänen kunnostamiaan huonekaluja.



Mökillä ei ole yhtäkään huonekalua, joka ei olisi kulkenut Annin käsien kautta. Talonpoikaisbiedermeiertuolien kunnostaminen on vielä kesken. Pöytäliina, Lapuan Kankurit.

TORPAN ALKUPERÄINEN
SÄVYMAAILMA YLLÄTTI
ANNIN, KUNNES HÄN
TAJUSI, ETTÄ MÖKISSÄ
OLI KÄYTETTY KARTANON
YLIJÄÄMÄMATERIAALEJA





Anni Rantasalo palautti myllärintupaan sen ainutlaatuisen värimaailman, joka kertoo omaa tarinaansa Kullan kartanon torppareiden elämästä.



Maamustan perustaja Anni Rantasalo viettää kesä miehensä Mika Martolan kanssa entisessä myllärintorpassa Loviisan Kullan kartanon mailla.

Tuvan nurkalle kiinnitetty pyykinkuvausteline on löytynyt läheisestä, tyhjiin jääneestä Kullan kartanon torpasta. Usva-pellavapyyhe, Lapuan Kankurit.



mökistä ajattelin ilman muuta löytäväni edullisia maavärejä, mutta toisin kävi. Varhaisimmista kerrostumista paljastui kimröökillä sävytettyä heleän siniharmaata pellavaöljymaalaa ja ylellisiä, käsinmaalattuja tapetteja. En ole vielä koskaan yllättynyt mistään löydöksestä näin paljon. Jonkin aikaa pohdin, mistä oikein oli kyse, kunnes tajusin, että torpparit olivat saaneet käyttöönsä kartanolta ylijääneitä materiaaleja. On kutkuttavaa ajatella, kuinka vaatimattomassa pikku mökissään elänyt myllärin perhe on askaroinut arkisesti kruusattujen tapettien ylevöittämissä huoneissa. Vaikka rakennuksen oma värihistoria on aina lähtökohta, Anni ei puhdasoppisesti pyri toistamaan sävyjä sellaisina kuin ne vastavalmistuneina näyttivät. Oman mökkinsä seiiniin Anni poimi ensimmäisten tapettimallien pohjavärin sävyn: kammariin roosaa, leivintupaan ruosteensävyä.

– En ole koskaan aikaisemmin tehnyt näin värikästä kokonaisuutta. Oli huikea fiilis maalata kammarin lattia keltaiseksi, seinät roosanväriseksi ja listoitukset, ikkunankarmit ja ovet heleän sinisiksi. Värit ovat aika viljejä, mutta kuitenkin vaimennettuja ja tasapainossa keskenään. Vaikka myllärin perheen kotoa oli osittain pakon sanelemana sävyjä ja materiaaleja, joita heille kartanolta annettiin, niitä käytettiin ihailtavan tarkoituksenmukaisesti. Myös torppa sijoitettiin tontilleen tarkkaan harkiten. Etelän puoleinen, heleän sävyinen kammarin kylpee päivisin auringonvalossa, kun taas nokiseen leivintupaan valittiin tummat tapetit.

Sama tarkoituksenmukaisuus viehättää Annia talonpoikaishuoneka-

luissa, joilla mökki on sisustettu.

– Meillä ei ole yhtäkään huonekalua, joka olisi täällä puhtaasti sisustuksellisista syistä. Vedettömässä ja sähköttömässä mökissä vanhojen suomalaisten talonpoikaishuonekalujen funktionaalisuus tulee todella testattua. Lisäksi niiden muodot, valmistustekniikka ja värinkäyttö kiehtovat minua. Kaikessa yksinkertaisuudessaan ja kaikkine virheineen ne ovat todella puhuttelevia. Eikä niitä ole kahta samanlaista, niillä on sielu. Aivan niin kuin jokaisella paikallakin on. Joskus se vain pitää löytää uudelleen. ■

RAKENNUKSEN
ALKUPERÄINEN
VÄRIMAAILMA ON AINA
LÄHTÖKOHTA UUELLE
SUUNNITELMALLE